

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 4.

Stockholm den 26 Januari 1911.

4:e årg.

Prenumerationspris: 1/2 år . . kr. 4: 50 1/2 år . . kr. 2: 50 3/4 " . . " 3: 50 3/4 " . . " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.	Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. Utgifningstid hvarje torsdag.	Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11—12. Sthlm 1911, F. Englunds Boktr.	Expedition och Annonsskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.	Annonnspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: — Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annonns bör vara inlämnad senast måndag f. m.
---	--	---	---	---

Herr Lindhagen och kvinnorösträttsorganisationen.

Borgmästare Lindhagen har tillställt Dagnys redaktion en artikel om "Kvinnornas rösträttsorganisation och de politiska partierna", hvilken återfinnes på annan plats i detta nummer. Samma artikel har tidigare varit offentliggjord i Aftontidningen och Socialdemokraten och har redan gifvit anledning till en del polemik.

Såsom af herr L:s framställning kommer till synes, är det intryck från L. K. P. R:s nyligen hållna centralstyrelsemöte som närmast föranledt artikelförfattaren att till råfst- och rättareting instämma bl. a. äfven L. K. P. R:s styrelse. Härmed faller på Dagny den lika ovanliga som föga tilltalande uppgiften att bemöta herr Lindhagen.

Onekligan vore det frestande att i likhet med angriparen sväfvat ut i filosofiska betraktelser öfver det politiska och parlamentariska lifvet i allmänhet, men för tillfället nöja vi oss med att stanna inför själva anklagelseakten. I förbigående vilja vi dock ha sagdt, att herr Lindhagen begär mycket, då han, redan innan kvinnorna fått tillträde till politikens helgade område, på dem ställer fordran att skapa ideellare politiska seder.

De direkta tillvitelserna börja med beskyllningen att rösträttsledningen af förnumstiga småklokhetshänsyn söker att stå väl med alla de tre politiska partierna och "att aldrig låtsas om när de svika utan se lika glad ut ändå." Skall med detta utsägas, att L. K. P. R:s neutralitet gent emot de politiska partierna är

af ondo, må till genmäle anföras, att neutraliteten och den däraf betingade hållningen ej äro utslag af öfverklighet utan med hänsyn till föreningsmedlemmarnas skilda politiska åskådningar helt enkelt lifsbetingelser för L. K. P. R., där det gemensamma rösträttskrafvet ensamt verkar sammanhållningen. Fränsedt den stora betydelsen af att kvinnor ur skilda politiska och sociala läger kunna sammanträffa och lära känna hvarandra under gemensamt arbete, återstår att undersöka hur det förhåller sig med den förmodade vinsten af att L. K. P. R. uppgåfve sin politiska oafhängighet. En anslutning till ettdera partiet — af naturliga skäl kunde endast vänsterorganisationerna komma i åtanke — skulle för att fullfölja tankeexperimentet gifvetvis kunna samla blott en spillra af den nuvarande Landsföreningen. Några nya politiska vänner förvärfvades ej på den vägen, men dödsstöten vore gifven åt kvinnornas enhetliga frambärande af rösträttskrafvet, och hvad frågan för sin lösning skulle vinna af ett sådant tillvägagångsätt är svårt att fatta. Som Dagny många gånger förr pläderat för neutralitetens bevarande, torde nu ej skäl föreligga att nöta flera ord i denna sak.

Vidare harmas herr L. öfver att föreningen aldrig röjer "någon indignation å det rättfärdighetskrafts vägnar, som man vill representera". Skola vi verkligen behöfva exemplifiera och erinra om att L. K. P. R. icke en utan många gånger protesterat mot den Lindmanska regeringens sätt att behandla eller rättare sagdt

Dr. C. M. M. M. M.

icke behandla kvinnornas rösträttsfråga, påminna hur centralstyrelsemötet i Gefle voterade en resolution mot regeringens rösträttspolitik och hur under sistlidne riksdag en protestresolution i utredningsfrågan liksom ett uttalande mot herr Östbergs attack på den gifta kvinnans kommunala medborgarrätt beskref en vidsträckt rond genom landets F. K. P. R. och af förening efter förening antogs. Äfven vid det senaste och af artikelförfattaren i vissa dess handlingar så lifligt ogillade centralstyrelsemötet saknades ej en af omständigheterna väl motiverad protest mot regeringens hållning. Dessa strödda exempel äro icke anförda L. K. P. R. till berömmelse utan dem till tröst, som sätta rättfärdighetskraftens styrka och frågans välfärd i omedelbart samband med de starka orden. Rösträttsledningens uppgift torde emellertid vara icke att söka aflopp för harmfyllda känslor men väl att handla under ansvar. Ingen, som vill vara rättvis, lär kunna förneka, att ledningen i mån af krafter och tillfälle sökt följa denna princip.

Då vänsterregeringen 1905 vägrat medtaga kvinnorna i sin rösträttsproposition, vidhöll L. K. P. R. sitt kraf att få kvinnorösträttsfrågan fram vid 1906 års riksdag och vände sig i detta syfte genom petitioner från lokalföreningarna till kamrarnas ledamöter. Att detta framhårdande ej skedde alldeles förgäfvets, därom torde beslutet af 1906 års riksdag om kvinnorösträttsutredning bära vittnesbörd. Vid samma tidpunkt visade socialdemokratiska kvinnor, att de behjertade sin egen rösträttsfrågas likaberättigande med männens, då de trots manliga partikamraters påtryckningar ej läto sig lockas från sin fordran, att den politiska rösträtten skulle utsträckas till kvinnorna på samma gång som till ditintills likaledes utestängda grupper af män. Dessa hågkomster från vänsterns regeringstid ha frammanats till belysning af hur rösträttsledning och rösträttskvinnor vid de stora tillfällena sökt i verklighet omsätta sina likställighetsprinciper.

Då herr Lindhagen i sin framställning till och med beskyller L. K. P. R:s ledning för att af opportunitets-skäl ha förnekat rösträttskraftvet själf, torde en så pass uppseendeväckande tillvitelse åtminstone kräfva bevis.

Artikeln om "Kvinnornas rösträttsorganisation och de politiska partierna" bjuder på nog så många öfverraskningar, men minst af allt hade man väl väntat, att från ett så kvinnosaksvänligt och radikalt håll som artikelförfattarens få framställd frågan huruvida L. K. P. R:s styrelse skulle godkänna ett förslag om partiell rösträtt för kvinnor. Det hade varit bra mycket naturligare, att en högerrepresentant framburit ett dylikt spörsmål och begärt svar. Som nu är, har herr Lindhagen, "ehuru naturligtvis i allra bästa afsikter", hart när väckt till nytt lif den från dagordningen afförda frågan om kvinnorösträtt med streck. Emellertid på det inga misstankar må hvila öfver "Cæsars hustru", låt oss erinra om L. K. P. R:s med den internationella kvinnorösträttsalliansens sammanfallande programparagraf att arbeta för politisk rösträtt och valbarhet för kvinnor på samma vill-

kor som för män och hur i den till statsministern den 9 januari d. å. öfverlämnade resolutionen samma kraf upprepas. Detta nyss förut till regeringschefen gjorda och i tidningarna återgifna uttalande var det redan i förväg lämnade svaret på de under mötet i Musikaliska Akademien antydda högersympatierna för partiell kvinnorösträtt. Hvarje tanke på att L. K. P. R. skulle anse sin uppgift fylld förrän Sveriges kvinnor fått medborgarrätt på samma villkor som Sveriges män, är fullständigt utesluten, likavist som ett motsatt förfarande vore i strid med allas önskan och uppenbart bedrägeri mot många skaror, som af det högt och vidt fattade målet kallats under föreningens banér.

Redan 1905, då Landsföreningen vidhöll sin fordran om rösträtt för kvinnor gent emot vänsterregeringen, betonade föreningens dåvarande ordförande, att först då kvinnornas liksom männens kraf på allmän rösträtt voro tillgodosedda skulle Landsföreningen upphöra att arbeta för alla svenska kvinnors politiska rösträtt. Vid det första allmänna svenska kvinnorösträttsmötet sommaren 1909 fastslogs ytterligare L. K. P. R:s uppgift att arbeta för rösträtt och valbarhet för kvinnor på samma villkor som för män, "ett mål som stod så högt och var så klart, att det kunde förena kvinnor ur alla partier". Vid det senast hållna centralstyrelsemötet var naturligt nog den redan utdebatterade frågan icke föremål för behandling.

Med sin städse vakna känsla för deras rätt, som ej marschera i första linjen och bestämma riktningen, anför herr Lindhagen i en svarsartikel i Aftontidningen, att hans uppfattning ej är utan anhängare inom rösträttskvinnorna djupa led. "Men", fortsätter han, "det är ju också känt hur rädda och kuschade de djupa leden af kvinnorna äro under den trängre partiledningens stränga spira, som på intet sätt tillåter några kätterier." Frånsedt det obegripliga i uttrycket "partiledningen", ställer sig själfva sakförhållandet så, att det är centralstyrelsen, som bestämmer rösträttsföreningens politik, och den "stränga spiran" är satt i dess hand af de många F. K. P. R., som alla invälja representanter i denna styrelse. Samtliga meningsfraktioner ha gifvetvis lika rätt att i mån af numerär och inflytande göra sina sympatier gällande vid valen.

Vi sluta med den förmodan, att det går lättare tillråda en Don Quijote-ridt, då man själf är utan ansvar för hvart ridten bär.

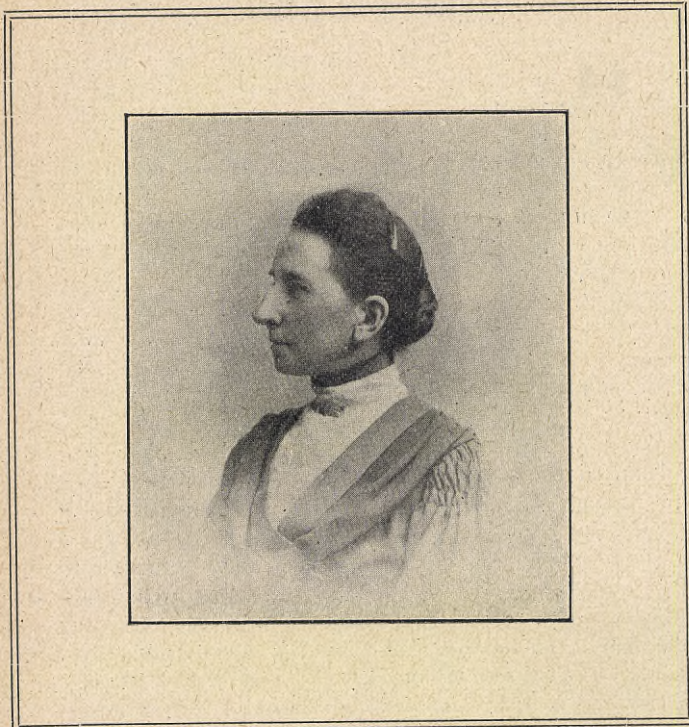
Betänk att Dagny är de svenska kvinnornas egen tidning, att den måste spridas landet öfver!

Juvel- Guld- & Emalj arbeten.
DAVID ANDERSEN & Comp.
 Hofjuvelerare.
4 Fredsgatan 4.

CLARA SMITT-DRYSELIUS,
BADLÄKARE.
ELEKTRISKA LJUSINSTITUTET,
 24 B Grefvregatan 24 B, STOCKHOLM. A. T. 4225.

Inre, nervösa och reumatiska lidanden, ägghvita, sockersjuka, sömnlöshet m. m.
 Specialitet: Kvinnosjukdomar.

Anna Struve Lindhagen.

I skolorna landet rundt utföres ett oftast träget, plikttröget arbete med att åt ungdomen meddela den grundläggande bildningen. Där liksom i hemmen beredes en del af vårt folks framtid, när gryende anlag utvecklas, när i barnasinnen väckas kunskapsörst och ädla impulser. De som sålunda leda ungdomen sträfva och kämpa, offra sitt lifs krafter mestadels i det tysta. Många kraftiga intelligenser, som på ett annat arbetsfält skulle väcka uppmärksamhet, nedlägga på undervisningen ett värdefullt men föga bemärkt arbete. Äfven verkligt snillrika begåfningar nå ofta ej rykte utanför yrkeskamraternas krets. En af de framstående personligheterna inom den svenska skolvärlden var den nyligen aflidna fröken Anna Struve Lindhagen, lärarinna vid Statens Normalskola för flickor.

Anna Struve Lindhagen föddes i Stockholm den 20 dec. 1858. Hennes föräldrar voro framlidne sekreteraren vid Vetenskapsakademien professor D. G. Lindhagen och hans hustru Olga von Struve, dotter till den framstående astronomen, professorn vid Polkovas observatorium W. von Struve. I en gammaldags hemtreflig våning uti Vetenskapsakademiens gamla byggnad tillbragte Anna Lindhagen en lycklig barndom tillsammans med flera syskon. Det gästfria hemmet stod öppet för en talrik umgängeskrets, men för sällskapslifvet försumrades ej arbetet. Jämsides med skolläsningen öfvades den tidigt utvecklade flickan i husliga sysslor och var duktig i bådadera, ty hon förenade stor praktisk begåfning med stor intellektuell. Äfven hennes musikaliska anlag odlades, och hon ämnade ägna sig åt musik, men måste afstå därifrån på grund af hälsoskäl.

Sin intellektuella utbildning erhöll Anna Lindhagen i Statens Normalskola och sedan i det med denna skola

förenade Högre Lärarinneseminariet. Vid detta läroverk tillbragte hon tre år uppfyllda af gladt kamratlif och ihärdigt arbete. Detta senare var mycket kräfvande, ty nästan alla skolämnen voro då obligatoriska, men just sådant arbete låg för hennes mångsidiga begåfning, som omfattade anlag för så olika ämnen som språk, historia och matematik.

Endast nittonårig, utexaminerades Anna Lindhagen med vackra betyg från Högre Lärarinneseminariet och blef samma år, 1878, extra lärarinna vid Åhlnska skolan och Lyceum för flickor. Vid den förstnämnda undervisade hon åren 1878—1885 mest i tyska, men äfven i historia och geografi. Vid Lyceum var hon först extra lärarinna, erhöll fast anställning därstädes 1884 och blef följande år biträdande föreståndarinna i skolans mellanklasser samt undervisade i franska, tyska och matematik jämte tidtals i fysik, kemi och handarbete. År 1890 öfvergick hon till Statens Normalskola, där hon varit elev som barn. Här undervisade hon — utom i franska första året — i tyska och matematik, hennes hufvudämnen, samt under många år i affärsförhållanden och bokföring vid Seminariets hushållsskola. Och dessutom hörde till hennes — som till andra Normalskollärarynnors verksamhet — den kräfvande uppgiften att vara förebild för seminaristerna, nästan ständigt hafva dem till åhörare, bedöma deras proflektioner och föreläsa öfver sina ämnens metodik. Men ej nog därmed, länge tjänstgjorde hon ock som rektors räkenskapsbiträde. Ändock hade hon tid öfver att vara en verksam husmor i sitt hem och att utföra andra uppdrag. En tid tillhörde hon Adolf Fredriks församlings skolråd och var arbetande medlem i olika föreningar.

Det var vid Normalskolan fröken Lindhagens pedagogiska förmåga helt utvecklades och hennes verksamhet blef betydelsefullast. Hennes styrka låg i den praktiska tillämpningen af goda undervisningsmetoder, i en enastående förmåga att intressera och lära barnen. Hennes lektioner voro rena mästestycken af pedagogisk konst genom reda och klarhet — intet ord för mycket eller för litet sades —, genom kraft i utförandet, då allt lärdes in med en energi, som om hvarje sats hamrades och nitades fast i minnet. De blefvo ock högtidsstunder för elever som åhörare genom lärarinnans medryckande liflighet, som satte fart i den trögaste. Då strålade hennes ögon, rösten ljöd med stälklang, hvarje rörelse bars af spänstig, koncentrerad energi. Inför henne förstummades äfven den yrvaket öfvermodiga seminaristkritiken. Och enligt sakkunnigt omdöme var hon en af Sveriges skickligaste matematiklärarinnor,* hvilket omdöme nog kan tillämpas på henne äfven som lärarinna i tyska. Hon hörde till dem som vid sin språkundervisning först tillämpade den s. k. imitativa metoden, nu använd vid kanske större delen af Sveriges skolor. För denna metod har hon verkat äfven genom några tillsammans med doktor Hj. Hjorth utgifna, i skolvärlden välkända läroböcker i tyska.

* Hon har tills. med fröken A. Gahm utgifvit en Exempelsamling till bråkläran.

En annan framträdande pedagogisk egenskap hos fröken Lindhagen var hennes ovanligt stora disciplinära förmåga. Till och med de ostyrigaste ungar i slynåldern blefvo inför henne som lamm, kufvade af en sträng blick, ja, af hennes blotta åsyn. Så starkt var inflytandet af en säker, energimättad vilja och en helgjuten karaktär. Också var hon i ovanligt hög grad afhållen utaf sina elever, så mycket mer som i hennes väsen hjärtats strålande värme och temperamentets sprudlande liflighet förenade sig till en sällspord charme, en tjuskraft som verkade ej endast på barnen. Inom alla de olika kretsar af människor hon kom i beröring med vann hon hjärtan. Hon ägde vänner bland unga och gamla, män och kvinnor, vänner i sällsynt stort antal, men för alla räckte hon till. Vänkretsens känslor funno sitt samlade uttryck i de hyllningar, som ägnades henne på hennes femtioårsdag 1908, och i de tacksamhetsåtgärder, som offrades åt hennes minne vid hennes nyligen timade frånfalle.

Anna Lindhagen, eller som hon på senare år kallade sig, Anna Struve Lindhagen, verkade i mer än trettio år som lärarinna, och dock gick hon för tidigt bort. Väl stod hon i sin medelålder oförminskadt spänstig och lifsvarm i sin rika verksamhet, men en från ungdomen stammande sjuklighet utvecklades till en af svåra plågor följd sjukdom. Med seg uthållighet sökte hon öfvervinna den, kämpade för att kunna stanna på sin post. När krafterna sveko och hon lades på sjukbädden, kämpade hon ej mindre för att kunna tillfriskna och återvända till det arbete hon så länge hängifvet och pliktstroget ägnat sig åt. Under kortare och längre tider lyckades detta. Gång på gång genomgick hon svåra operationer och kom så åter till sitt arbete med sviktande krafter men okuflig viljestyrka. Dock äfven de största ansträngningar voro slutligen fåfänga. Efter en femte operation följde ett långt lidandesår. Hon, som lefvat i rastlöst arbete och lifligt umgänge, var dömd till den sjukas sysslolösa, ensliga lif, fördyradt af stundom fruktansvärda plågor. Vägen sänkte sig mot dödsskuggans dal, hvars natt snart skulle sluta sig kring henne. Men äfven nu kämpade hon, nu för att kunna bära sitt öde. Och hon bar det. Sällan klagade hon. Med varma leenden och varma ord mötte hon de vänner, som kommo till henne. Till det sista hade hon ett varmt och lefvande intresse för allt hvad som hörde lifvet till. Lik en låga, som kan böjas och flämta och tyna i stormen men som alltid brinner, tills den släckes, så slocknade hennes själs eld först i döden. Slutet, ofta väntadt, kom dock plötsligt. Sjukdomen tog med ens en hotande vändning, en sista operation skänkte hvarken lindring eller hjälp, och följande dag, den 27 december 1910, afsomnade hon, sörjd af många, lefvande i många minne.

Aivva Uppström.

Kvinnornas rösträttsorganisation och de politiska partierna.*

Plats har begärts för nedanstående artikel. Till svar å däri gjorda uttalanden om den kvinnliga rösträttsrörelsen hänvisas till dagens ledare.

Världskloka människor bruka säga, att när kvinnorna slå sig på dygder höja de sig vida öfver männen men när de uppsöka förvillelserna eller misstagen komma de lätt längre ut på det sluttande planet än män i motsvarande situationer.

Jag tror knappast att detta som allmän regel är fullt riktigt. Hvad med större visshet kan sägas är, att kvinnorna i angifna händelser stiga lika högt och falla lika djupt som den så kallade sämre hälften af mänskligheten.

Vare det nu långt ifrån mig att påstå, att politik och enkannerligen parlamentarism är en förvillelse eller ens ett misstag. Tvärt om måste vi i det längsta tro, att de måste och kunna vara verkstäder för det högsta goda, så vidt öfver hufvud taget skall givas förhoppningar om bättre tider. Men politiken och det parlamentariska lifvet är fyllt af lockande förvillelser, i hvilkas garn vi alla mer eller mindre sitta fast. Vårt anspråklösa sträfvannde bör väl då vara, icke att kyssa våra fjättrar, utan att slita dem och söka lyfta politiken ur gruset.

Frånsedt enskilda privilegierade intressens hänsynslösa spel är enligt all erfarenhet öfverklökhet, äfven kallad småklokhet, vår farligaste förvillelse i politiken. Det parti, den organisation eller den person, som börjar ensidigt spela på denna sträng, är det snart ute med. Det vill säga, de officiella värdena skola visserligen ofta skynda till, omsvepa den sträfsamme med sin gloria och resa upp en hög stege med många pinnar till karriärernas förlovade land. Men det är ute med det väsentliga, med kraften till det goda. På förnumstigheternas slippriga vägar kommer man, utan att veta det, lätteligen i full färd med att förråda de verkliga värdena. De trettio silfverpenningarnas historia går igen öfverallt, och icke minst i det parlamentariska lifvet.

Den kvinnliga rösträttsföreningens ledning har allt mer, ehuru naturligtvis i allra bästa afsikter, lockats in på denna småklokhetens politik. Detta är ett sedan länge känt och omtaladt förhållande. Med en läraktighet, värd en bättre sak, tror man att det finaste i politiken ligger i en imitation af denna köpslagan, som de senare tiderna verkat den nuvarande försumpningen i rösträttsfrågan och enligt min uppfattning så många andra nederlag också för de mänskliga krafterna.

Ledstjärnan för föreningen har varit att oföränderligen stå väl med alla de tre politiska partierna och klapa moderligt om dem på alla sätt, att aldrig låtsas om när de svika utan se lika glad ut ändå, att aldrig röja någon indignation å det rättfärdighetskrafs vägnar, som man vill representera, ja, att till och med förneka detsamma själf, när man befarar, att ett ärligt framträdande af detsamma skulle sätta något af de politiska partierna eller någon af dess ledande män i misshumör.

Rea förvillelser är väl, utom åtskilligt annat som talas man och man emellan, också då man trots den eftertrådade samlingen af alla kvinnor under förflutna tider förmodligen af fruktan för högern merendels sökt åsidosätta uppfattningar från kvinnor af radikal åskådning.

En talarinna, som nedlagdt ett stort, intresseradt ar-

* Jämför ock ytterligare inlägg i Aftontidningen för den 21 januari 1911.

Annonsera i Dagny!

bete på saken, riktade vid ett tillfälle under det nyligen hållna rösträttsmötet någon mystisk förmaning till de socialdemokratiska kvinnorna om att "ärlighet varar längst". Mången undrar nog, hvarför ej förmaningen äfven fick gälla liberalerna och högern, hvilket i detta fall ju är väl behöfligt liksom för oss litet hvar. Närmast till hands ligger det, att den kvinnliga rösträttsledningen äfven för egen del något reflekterat öfver dessa sanningsord.

*

Rösträttskongressens offentliga möte på Musikaliska akademien kunde ju ha tänkts såsom ett indignationsmöte, dit de politiska partierna, både de obotfärdiga och de botfärdiga, i gestalt af sina ledande män inbjudits för att bikta synder och måttet af sin sena omvändelse, hvar efter sträng slutlikvid uppgjorts af kvinnorna själva. Men man visste ju att enligt den politiska klokhetens formulär det ej fick bli annat än en underhållning med talare och tacksamma applåder.

Den officiella högern uteblef alldeles. Hr Säve uppträdde i stället för egen del, och hans anförande verkade därför personligt och mänskligt.

Sedan kommo de båda andra partierna såsom sådana, det liberala visserligen icke representerat af partichefen själf men af god andre man.

Socialdemokraternas ordförande betonade först hur den kvinnliga rösträtten utgjort en fundamentalpunkt i partiets politiska sträfvan och hur det alltid med lust verkat därför — "i den ordning kunnat ske", tillade hr Branting ärligt och försiktigt. Ett par af de stora utländska föredömena återopades enligt partised äfven här såsom borgensmän för den svenska rörelsens tilltag.

Härefter trädde hr Starbäck, gladt och sympatiskt som vanligt, in på tramporna till det stora liberala orgelverket, hvilket brusar ut sina harmonier i den friska luften vid mötena men så lätt krånglar och blir förstämndt i riksdagsatmosfären. Med rätta dröjde han vid Borgs initiativ år 1884, hvilket ju också gifvit oss, epigonerna, mod att fullfölja saken. Såsom företrädare för ett praktiskt parti gaf talaren dock Borg en liten gliring i alla fall för hans ideella opraktiskhet. Med harm utvecklade talaren till sist hur kvinnorösträttsrörelsen måst vandra löjets, förargelsens och aktningens väg samt kunnat sedan Borgs dagar fira 25-års-jubileum och ännu hade långt kvar, tack vare den oresonliga högern, — och lät om oss tillägga det, tack vare bland annat både liberala partiets och hr Starbäcks personliga insatser i mångahanda måtto för att skapa detta jubileum.

Sedan bifallet tystnat, attackades talarna kort och godt, och så var det slut.

Under intrycket af denna sagostund välde minnena med makt in öfver mig, som varit med om hur det verkligen förhållit sig.

Jag mindes hur båda dessa vänsterpartier som sådana på kort tid vandrat från löjets öfver förargelsens fram till en slapp aktningens milstolpar, allt eftersom trycket utifrån och obenägenheten att bli efter tvungit dem motvilligt framåt. Jag mindes äfven hur till och med från aktningens skjutshåll den socialdemokratiska chefen med nedlåtenhet nedblickade på denna "icke aktuella fråga" och den liberala chefen förespeglade en rösträtt möjligen någon gång i framtiden för vissa grupper af kvinnor. Jag mindes också hur vid nästa stora station just i den stora skapelsestunden, då vänstern fått regeringsmakten och det vidunderliga skulle ske, de båda vänsterpartierna kallt afklippte alla förhoppningarna, föspillde icke blott all glans och makt öfver sina förslag utan ock det psykologiska ögonblicket för den kvinnliga rösträtten. Hr Starbäck frågade ännu så sent som år 1907, hur man

"kunde ha panna" att icke stå kvar ombord på vraket af det redan året förut strandade liberala rösträttskeppet och i likhet med honom hellre dö en modig död i tidens vreda böljor.

Jag erinrade mig också med blygsel, hur jag själf, från början full af tillförsikt, under det olidliga parlamentariska trycket satte plumpar både 1904 och 1905 i mina egna framställningar med medgifvanden af företrädesrätt för männens rösträttsfråga. Och när vi sedan, den socialradikala gruppen på åtta man, slutligen slet bojorna, var detta knappast en förtjänst utan möjliggjordes däraf, att vi voro så få och därför kunde vara oss själva.

Vid sidan af dessa och många andra minnen frammanade situationen på mötet skuggorna af alla de tunga fjät äfven denna mänskliga fråga måste gå, sedan den offrats af sina egna målsmän i riksdagen just då det gällde, och hvilka fjät knappast kunna förkortas af alla de vackra talen efter den uteblifna handlingen.

Efter mötet råkade jag i kapprummet en af de ledande inom rörelsen, hvilken yttrade:

"Nå, borgmästaren, var det icke bra lyckadt, det hela?"

"Det var humbug, fröken", svarade jag brutalt.

Ett så obehöfvadt uttryck bör man ju helst ej fälla. Men för min del genomströmmades jag då ännu af de ofvannämnda intrycken. Min älskvärda interlokutor glädde sig åter helt naturligt åt en lyckad sällskapsafton.

För öfrigt, de tre stora partierna ha alla hvar och en vid sin stora tidpunkt svarat kvinnorna brutalt i deras hänvändelser till dem under sin ojämna kamp mot det maskulina samhället. Hvarför skulle icke också ett liknande svar en gång gifvas dem vid ett anspråklösare tillfälle från den lilla socialradikala grupps sida, som trodde sig, om än ofullkomligt, böra innan det var för sent tjäna deras intressen.

*

Problemet för den kvinnliga rösträttsrörelsen har varit att betvinga de tre politiska partierna. Dessa sveko alla i det psykologiska ögonblicket, då det gällde, och de båda vänsterpartierna mest, ty de sveko därmed äfven sig själva.

Det är ett billigt frisinne att nu efteråt tala om "högerns rösträttsynd mot Sveriges kvinnor", sedan man själf tillspillogifvit det ögonblick, då högern verkligen kunnat betvingas af en stor situation. Också gifves nog en myckenhet vänstermän, som innerst i sitt hjärta innerligt glädja sig öfver att man på detta effektiva sätt blifvit af med kvinnorna för den längsta möjliga tid, men på samma gång kan utan risk förhäva sig som deras riddare.

Detta godtköpstalande har väl dock afkastat så mycket för kvinnorna, att man kan räkna på att de båda maskulina vänsterpartierna nu talat sig fast och ej skola svika en gång till. Återstår således högern.

Enda positiva inlägg af politisk betydelse för den närvarande politiska situationen lämnades vid rösträttsmötet, fränsetd hr Brantings nyttiga erinran om de andra strecken, af hr Säve, hvilken med afståndstagande för egen räkning uttalade den förmodan, att högern skulle alltid ställa sig afvisande mot en kvinnlig rösträtt utan begränsning till "de värdefullaste elementen bland kvinnorna". Hvad som förespås skulle bli följden om kvinnorna ej kommo med i det stora afgörandet, var just detta högerprogram, hvilket alltmer sticker upp hufvudet.

Detta är den politiska situationen för närvarande. Frågan gäller således hur man skall betvinga högern eller med andra ord vinna en lösning före den ovissa framtiden, då vänstern fått majoritet i Första kammaren.

Icke sker detta endast genom tyngden af de två vän-

sterpartiernas sena bättring. Detta imponerar säkerligen ej på högern. Ty den vet, att alla tre sitta på de anklagades bänk i denna fråga. Icke heller sker det genom att en organisation, som vill samla alla kvinnor om ett rättfärdighetskraf, icke förer någon annan politik än att aflägga all helig vrede, vara "försiktig" i alla väder och vindar.

Kvinnorna måste själfva tala, tala ord och inga visor. På det sista rösträttsmötet saknade man mest — dem själfva.

Beträffande högern måste deras politik nu gå ut på att aga densamma. Partier och vi dess medlemmar äro mest rädda om vårt skinn, och dit måste man således mätta.

Beträffande de två vänsterpartierna bör, med betonande af deras syndfullhet, affordras dem sakliga garantier för ångerns allvar genom försäkringar att de skola upptaga rösträttskrafvet såsom en af valparollerna nu i höst. Det liberala partiet hade dessutom bort afgifva förklaring om sin ställning till en partiell kvinnorösträttsreform, som på visst sätt förordades år 1905 af dess representanter i konstitutionsutskottet.

Framst måste kvinnorna för egen räkning se till att inga misstankar få hvila öfver Cæsars hustru. Och det gifves sådana misstankar, och jag vet att de också icke äro alldeles ogrundade. Det gäller hur ledningen definitivt skulle ställa sig till den af hr Säve förebådade sannolikheten af högerns medverkan allenast till en partiell rösträtt för kvinnor. Visserligen begärde föreningen i skrifvelsen till statsministern rösträtt och valbarhet för kvinnor på lika villkor som för män. Men om nu högern från regeringsbanken eller från Första kammaren erbjuder en mer inskränkt kvinnorösträtt, hvad händer då?

Den flammande indignation, som ofvisligt bort från kvinnorna resas mot hr Säves perspektiv, uteblef alldeles. Denna tystnad var det enda praktiska politiska inlägget under mötet från kvinnornas sida, sedan statsministern gifvit sitt svar. Och genom denna uppmuntrande tystnad slogos fast misstankarna, att ledningen kanske, om det kniper, skulle visa benägenhet att stödja en sådan orättfärdig högerpolitik, trots den beprisade neutrala samlingen kring ett rättfärdighetskraf.

Nej, det är en stor förvillelse om man tror, att speciellt i politiken det goda segrar endast i skumrask. Ärlighet varar, såsom det sades vid mötet, äfven där längst. Det är de klara solbelysta linjerna, de evigt mänskliga krafvens förlösande makt, som ensamt kan rädda oss alla ut ur den parlamentariska försumpningen och påskynnda framstegen.

Må vi därför äfven i detta fall i striden för framtiden vädja från klokheden också till hänförelse, till kvinnornas djupa led, som ännu ej haft tillfälle bli kloka utan endast se det för ögonen är. Ty i alla stora sanningskrafts förverkligande gäller det lyckligtvis oftast att "detta blifvit doldt för de visa och kloka samt uppenbart för de fåkunniga".

Carl Lindhagen.

Mossbelupna meningar antaga den vanskliga gestalten af fördomar, när de lättjefullt hyllas endast därför att åldern har gifvit dem ett vördnadsbjudande utseende, fastän grunden, på hvilken de en gång byggdes, upphört att vara en grund eller icke längre kan spåras.

Mary Wollstonecraft (A Vindication of the Rights of Woman, 1792).

Litteratur.

Morfars bok. Minnen och bilder från Tegnérskas tiden. Af *Cecilia Bååth-Holmberg*. Fr. Skoglunds förlag, Stockholm.

"Det är en känsla af egendomlig art, som griper en, då man sysslar med bortgångna människors förhållanden, deras tankar och känslor, deras sorger och fröjder, deras fel och förtjänster."

Hvem har ej vid en inblick i "gamla papper" erfårit intryck liknande dem, hvilka formuleras i ofvanstående känsliga rader, som återfinnas i epilogen till arbetet: "Morfars bok"! Känslor där vemodet dominerar och där tusen tankar, hvars "egendomliga art" man har svårt definiera för sig själf och andra, trängas i ens själ. Står man då genom familjetradition och släktförhållanden i närmare förbindelse till de gamla papperen blifva dessa för en som heliga relik, hvilka man endast tveksamt och med en slags själföfvervinnelse framlägger för profana blickar. Att man ändock gör det har sin grund i en annan känsla, för hvilken den inre rösten måste förstummas: ansvaret för ett undfånget värdefullt arf och hänsynen för de bortgångnas minne.

Med känslor af här antydda slag har otvifvelaktigt förf. till "Morfars bok" gått till sitt värf. Då hon därtill kunnat lägga en nära personlig kunskap af lokal- och personförhållanden, den samvetsgranna forskarens på ingående arkivstudier stödda kännedom af historiska fakta samt en framstående berättaretalangs bestickande charm, är det blott naturligt att hon lyckats skänka oss på en gång en intim släktkrönika, ett litteraturhistoriskt dokument, en tidsbild och kulturskildring af stort värde och intresse.

Kring "den röda boken" — Morfars bok — ett litet vackert inbundet häfte med tryckta och otryckta dikter af Tegnér, en familjeklenod i förf:s ägo, har hon knutit gestalter, minnen, episoder och kulturbilder från det gamla Lund, Tegnérskas tidens Lund, enligt hvad undertiteln påpekar, en vårt sydliga universitets allra intressantaste.

Vi se framför oss den gamla staden, länge blott att betrakta som "en akademisk bondby", med de låga halmbetäckta korsverkshusen, där mot slutet af 1700-talet boscak betade på gatorna och svinen obehindrade ströko omkring, och där äfven långt senare den patriarkaliska seden bibehölls, att "landets vise" själfva uppenbarade sig på salutorget för att köpa hvad som tröt i hushållet "och ej ansågo sig för goda att på egen rygg bära hem något fåralår eller lammakropp". — När — borde det tilläggas — de stackars "vise" kunde bestå sig sådana lyxartiklar i matväg. Man har skäl antaga, att detta ej alltför ofta förekom, då man vidare blir upplyst om de utomordentligt små och fattiga förhållanden, under hvilka akademiens professorer den tiden lefde, huru de i åratals arbetade fullkomligt lönlösa och när en lön ändtligen utföll, denna bokstafligt tillmättes dem i skillingar och runstycken. Ett årligt profesorsarfvode af 16 rdr och 32 skilling hörde till det vanliga. Ej underligt att en het och långvarig strid kunde föras angående ett gra-

tial på 150 rdr och att befodringsfrågorna inom universitetet blefvo till en sannskyldig kamp för tillvaron, hvarvid snillen och lärde af den bleka nödvändigheten tvingades in på arenan, att med näbbar och klor huggas om brödstyckena. Det fordras verkligen tidens allt förskönande och förklarande skimmer för att dessa våra farföräldrars så ofta af futtiga näringsomsorger uppfyllda dagar ändå för oss nu levande människor skola omstrålas af så mycken poesi!

Scenerna och interiörerna från det gamla Lundagård bilda emellertid endast ramen till den släkthistoria, som upprullas för oss i "Morfars bok". Medelpunkten i släktgruppen är stamfadern, den vidtberömda latin-professorn Johannes Lundblad, hvilkens för svenska stormän inom vetenskapens värld ej ovanliga bana tecknats i den talande kapitelrubriken: "Herdegossen — latinprofessorn". Från den halländska heden, där den lille bleke, utsvultne herdepojken vaktade socknens får, till den akademiska lärostolen i romersk vältalighet är ett långt steg, men Johannes Lundblads historia visar hur ett sådant socialt saltomortale kunnat tagas, ekvilibristen själf till ovansklig heder.

I litterärt-estetiskt afseende framvisar Lundblads bana en ej mindre våldsamt kurva: "den känslofulle tårepoesiens" idkare och den mönstergille latinske oratorn! Men under det de utan tvifvel af en mäktig poetisk känsla uppburna skaldestyckena "Werthers frieri" och "Till Albert på dess bröllopsfest" i det af några svärmiska ynglingar med den unge Lundblad i spetsen utgifna häftet: "Werthers första och sista stunder för Lotta" icke lyckats förvärfva honom något bestående rum i vår vitterhet, ha de mästerstycken i latinsk verskonst, som flutit ur hans penna, och den stora lärdom, för hvilka de äro ett uttryck, låtit f. d. herdegossens namn gå till eftervärlden bland de allra främsta af vårt lands koryféer på den klassiska bildningens område.

Om latinprofessorn själf utgör släkthistoriens medelpunkt, utgå däriifrån radier, som man följer med ej mindre intresse. Det var en talrik familj som uppväxte i det "Lundbladiska huset", det förra dominikanerklostret vid Svartbrödragatan, med dess stora vackra rum, inbäddadt i den vidsträckt trädgården, berömd för sina stora stolta träd, bland dessa det "Lundbladiska valnötsträdet", hvares skugga bjöd en så omtyckt samlingsplats för familjen och dess vänner under varma somrardagar. Den forne fårvaktaren från den halländska heden visade sig nämligen ej vara utan hvad man kallar födgeni, han hemförde icke blott en fru med förmögenhet utan förstod genom en del praktiska värf dryga ut den lilla professorslönen så pass mycket, att han med åren kunde förvärfva egen gård med antydda anseende dimensioner.

De tre söner, som uppväxte i hägnad af det "Lundbladiska valnötsträdet", tyckas ha varit professorsämnen ända från vaggan, ty de talade latin som äkta små romare lika fermt som det skånska modersmålet. Ändå kom, märkligt nog, ingen af dem att trampa i faderns fotspår.

Sonen Knut blef militär, slutade som ryttmästare vid

de Mörnerska husarerna, och bosatte sig med sin ungdomsälskade, den vackra Cecilia Tegman, i Helsingborg, där "Storegården" var deras hem, samma hem, hvarifrån Morfars röda bok stammar, alltså släktraditionens egentliga vagg. Ty de båda andra sönerns lefnadslöpp blef ej af den stationära art som hägnar familjeminnen. Carl, "Tegnériden", en af de unga skaldeämnen, som flockat sig kring "Lundagårdens näktergal", hörde till "de tidigt skördade", och Fredrik, den äldste — för sina förtjänster om fäderneslandet hugnad med adelskap — den mångdugande, mångbetrodde och till sin egen ofärd alltför mångfrestande ämbetsmannen, hvilkens i början så framgångsrika bana slutade med en katastrof, dog som en biltog man. Det är beträffande denna ättling af släkten Lundblad förf. väl egentligen vill tillämpa sentensen "de mortuis nil nisi bene", ty om de andra af familjens hänsofne torde intet annat än godt vara att säga.

*

Med hvilken sympati man än följer hufvudpersonernas öden i Morfars bok, är det dock en annan gestalt, som tar brorslotten afintresset, och ingen Lundblad behöfver känna sig gramse däröfver. Hvem vill ej med glädje utplåna sig själf inför en Tegnér! — Esaias Tegnér hade varit professor Lundblads lärjunge, ifrån det han var yngling hade han som vän upptagits i hans hus, en vänskap som fortplantats till familjens yngre medlemmar och som blef bestående lifvet ut. En hel del hittills otryckta bref och poem, som nu publiceras, bekräfta ytterligare det nära vänskapsförhållande, som band den store skalden vid hans Lundavänner.

Hur dominerar ej Tegnér's mäktiga apollogestalt hela den snäva och kalkborgerliga omgifningen i den lilla "akademiska bondbyn!" Hur måtte ej hans blixtrande, tjusande uppenbarelse, mannen med de två naturerna, inom hvilka änglar och demoner under hela hans lif stridde om herraväldet, verkadt suggererande både till ondt och godt, särskildt på det yngre släktet! Det var väl egentligen inom "Herbergisternas" krets skalden känt sig som fisken i vattnet, denna krets, där professor Bolméer var "Herbergets" värd, där "skämtet flödade omkring bålen, hvassa pilar smiddes mot akademiska antagonister, där det politiserades, sjöngs och diktades". — Förf. låter oss få en inblick i detta så mycket omskrifna och omdebatterade sällskap och polemiserar därvid med skärpa mot det motsatta lägret, hvilkets framställning väl legat till grund för den gängse föreställningen om "Herbergets orgier". Dömda efter sträng nykteristisk måttstock torde de historiskt vordna samkvämen i prof. Bolméer's lilla "Herberge" varit uppsluppna nog, men manne ej de helnykterens ensidighet i uppfattningen af dem, som ej gifvet se synd och fördärf lura i botten på hvarje bågare vin, behöfva åtskilligt nedprutas? Förf:s strängt polemiska ton vid upprullandet af dessa bilder från Tegnér'ska tiden är därföre säkert ej utan fog.

En annan stor diktargestalt skymta vi äfven vid sidan af Tegnér's, det är ingen mindre än "tronarfvingen i diktens värld", Oehlenschläger. Trefliga och minnesrika fär-

der få vi vid förf:s hand företaga till "andra sidan Sundet", för att besöka "Bispegården" i Köpenhamn och dess intressanta och genialiska människor. Själva skaldekonungen visar sig visserligen ej för oss i hela sin prakt, nej oftast i négligé, "sittande i sin storblossiga nattrock och med djupt nervikt bred skjortkrage vid sitt skrifbord, som var så ställdt, att han, när han blickade upp, såg — sin egen bild i en spegel", men på samma gång instämma vi gärna i Tegnér's vänliga uttalande om den danske skaldebrodnern och hans ökända fåfänga, att det ej är värdt förarga sig därpå, "endast undra att en så väldig och genialisk natur kan vara utsatt för dylika svaghetssynder."

Detta några bilder, på måfå tagna ur det rika taffelgalleri, som "Morfars bok" innesluter. De ha här framhållits utan något egentligt försök till en kritisk värdesättning af arbetet, därtill skulle erfordras en större miljökännedom och historisk kunskap om det gamla Lunds personer, ställningar och förhållanden än dem anmäla- ren förfogar öfver. Men för att njuta af gamla papper fordras ej gifvetvis kritikens glasögon eller historikerns mätsticka. De öppna för en svunnen värld, hvilkas minnen och bilder man tacksamt mottager och i sin själ bevarar som en värdefull gåfva från hänsofna släkten. Man har sett en flik af det förflytnas förlåt undandragas, och detta är nog.

L. D—n.

Kärlekens förgårdar. Af *Anna Wahlenberg*. — **Systrarna på Ribershus.** Af *Mathilda Malling*. Albert Bonniers förlag. Stockholm.

Typer och händelser. Berättelser af *Märta Starnberg*. C. E. Fritzes Bokförlagsaktiebolag. Stockholm.

Det finns två områden, där Anna Wahlenberg är mästare. Det ena är sagan. För att bara taga ett exempel bland hennes många fina, känsliga, poetiska eller skämska sagor med deras originella uppslag och originella behandling — läs "Drottningen", denna sällsynt fagra prosadikt med hänförande sagoskimmer och sagoton. Om Anna Wahlenberg aldrig skrivit något mera än denna saga, skulle den likvisst ha varit nog för att visa hennes diktarbegåfning.

Hvardagshistorien är den andra arten af berättarkonst, där författarinnan visar sin talang, — dessa småhistorier med sin fina humor, sin träffande karaktäristik, vittnande om en sällsynt skarp blick för den syndiga gamla människans svagheter men äfven om en god varm blick för allt det vackra i lifvet, det stora i det lilla.

De romaner Anna Wahlenberg skänkt oss kunna ej mäta sig, tycker jag, med hennes alster på ofvannämnda tvenne områden, ehuru de i och för sig äro välskrifna och underhållande. Men de sakna den charme, som i hennes sagor betager oss, och den humoristiska träffsakerhet, som gör hennes hvardagshistorier så dråpliga.

Detta gäller om hennes senaste bok likasom om de föregående.

"Kärlekens förgårdar" — det är de skiftande själsstämningar, orsakade af sinneslust eller af beundran eller af något som helst annat, som tränga sig in på ungdomen och som så många taga för kärlek — dessa förgårdar, som den aldrig får nöja sig med, hvilken

vill hinna in i det allra heligaste, den äkta, stora känsla som är bestående och fyller lifvet.

Bokens hufvudfigur, Stefan, har råkat in i en dylik förgård, och med en ton af sanning, som väcker vår medkänsla, skildrar författarinnan gossens aldrig tillfredsställda ömhetslängtan som förde honom på villospår samt hans sträfvan att göra en krokig väg rak, att skänka sanning åt ett förhållande, hvars grund aldrig var äkta. Vi känna sympati för såväl bokens hjälte som för de flesta bipersonerna, särskildt fosterfadern, som bereder oss sällsynt glädje genom åsynen af en så fin och god människa.

Den som tycker om att läsa kärlekshistorier från en annan tid än vår men som ej fäster sig vid att stilen är modern och att tidsfärgen, med stor skicklighet anbrindad på möbler och kläder och situationer, börjar tryta, då det gäller personerna — eller personligheterna — den bör läsa Mathilda Mallings sista bok, *Systrarna på Ribershus*. Dess handling är nämligen förlagd till början af sjuttonhundratalet, och det är ett par jämlöpande kärlekshistorier man får följa.

Det är om de fyra systrarna Månesköld — detta i historiska romaner förklarligt nog så omtyckta namn, hvilket ljuder som en hornlåt från den stolta Folkungatiden — det är om de fyra vackra systrarna Månesköld, om deras kärlek och sorg, som det berättas. Det vill säga — den dygdädla Christence har redan lupit in i en mycket lugn äktenskapshamn, och den yngsta system. Bodils historia inskränker sig till ett tyst svärmeri för en som hon aldrig kan få — men de andra två systrarnas öden äro utförligt skildrade i två band. Det är den intagande fru Helle, onekligen bäst skildrad af alla bokens figurer, öm, fin, varmhjärtad och förtjusande, bunden i ett olyckligt äktenskap med en brutal utlänning, skänkande sitt hjärta åt en svensk officer, en äkta Karl den tolfte-buss enligt känt recept — och det är familjens skönhet, Edel, nog modig att taga sitt öde i egna händer, lämna föräldrar och fästman och rymma till Danmark med den vackre Eiler Düring.

Vårdkasarna vid Öresundskusten lysa öfver bokens början, och slaget vid Helsingborg ger kanonsalut vid dess afslutning. Och däremellan skymta Stenbocks och hans krigares bistra ansikten bredvid de välfriserade frökenhufvudena och krigiska haranger smattra som ackompanjemang till kärleksscenerna. Men vi se alltsammans på afstånd — taga ingen lefvande del däri, och när boken är läst, hör dess minne till dem, som snart förflyktigas.

Märta Starnbergs *Typer och händelser* utgör en samling kortare berättelser, mestadels mycket obetydliga och med mycket skiftande motiv — kärlek och hat och behovet af "en ny lära och en ny lag för oss kvinnfolk", och fyrtiofemkronors-underkjolar från Nordiska Kompaniet. En af de bästa är berättelsen "En mor", ej utan originalet i karaktärsskildringen och vacker med sin genomgående ton af resignation. Hur alla uppkonstruerade ideal kastas omkull, när kärleken själf träder in, berättas roligt nog i "Den rätta" — och "Mormors far och far-

Joh. Lundström & C:o A.-B.

RIKS-
4 27
22 20
20 12
74 47

Kungl. Hofleverantör
PRIMA ANTHRACIT
HUSHÅLLSKOL - COKES - BRIKETTER
SKEPPSBRON 18.

ALLM.
22 88
60 19
61 98
30 60

MÄLARBADET

11 Handtverkargatan 11.

BAD- TVÄTT- och STRYKINRÄTTNING
1:a klass i alla afseenden.

OBS! Simundervisning f. damer och herrar

R. T. 38 14 — 38 15

A. T. 93 43 — 93 44.

fars mor" är en liten fin historia från förra seklets början, berättad af en flicka ur vår tid, friskt och oaffekteradt, utan försök att verka gammaldags men ändå med ett visst 1820-talsskimmer kring det hela.

Boken hör för öfrigt närmast hemma under den kategori, som under badortstiden brukar annonseras såsom "lämplig sommarlektyr".

A. H—n.

Notiser.

Nya öfverklaganden af öfverståthållareämbetets beslut angående kongressanslaget. Öfverståthållareämbetets upphäfvande af Stockholms stadsfullmäktiges beslut om ett anslag af 3,000 kr. till den internationella kvinnorösträttskongressen har öfverklagats hos k. m:t af Valfrid Palmgren, Gertrud Månsson, A. Borgström, Carl Lindhagen, G. H. Lundbergh och Gustaf Welin.

Kvinnliga ledamöter i kommunala nämnder och styrelser. Vid Huskvarna stadsfullmäktiges sammanträde förliden vecka invaldes i fattigvårdsstyrelsen fröknarna Gerda Planting-Gyllenbåga och Hilda Magnusson, i hälsovårdsnämnden fröken Mathilda Sten och som suppleant fru Hilma Andersson; i folkbibliotekets styrelse fröken Elsa Carlsson. I fosterbarnsnämnden återinvaldes fru Sofia Ruberg, fröknarna Ida Carlberg och Hilda Magnusson.

Effektivare bestämmelser rörande försumlige försörjare. Angående lagändring härutinnan samt angående utom äktenskapet födda barns och deras mödrars rättsliga ställning kommer en petition att framlämnas till konungen. I petitionen deltaga endast personer från Stockholm och Stockholms län, hvilka genom sin verksamhet vunnit kännedom om de svårigheter, som följa af lagens brister hvad angår försörjares underhållsplikter. Petitionen har vunnit en synnerligen stor anslutning.

Igångsättandet af denna petition blef beslutadt på ett sammanträde i Kvinnornas diskussionsklubb i Stockholm i höstas.

En undersökning af hårfrisörskebiträdernas ställning. Fredrika-Bremer-Förbundet har i dagarna börjat verkställa en enquête rörande hårfrisörskebiträdernas löne- och arbetsförhållanden i hufvudstaden. Utförliga frågeformulär ha utarbetats afsedda att besvaras dels af arbetsgifvare dels af biträden.

Undersökningens ändamål är att lämna ett bidrag till Stockholms arbetsstatistik. Den kår af arbetande kvinnor, hvars ställning enquêten afser att utröna, är stadd i snabb tillväxt, och det är därför af betydelse att söka komma till fullständigare kännedom om kårens arbetsförhållanden.

Gåfva till Fredrika-Bremer-Förbundet. I sitt efterlämnade testamente har framlidne läroverkskollegan E. Forsselius i Norrtelje förordnat om en gåfva å 5,000:— kr. till Fredrika-Bremer-Förbundet. Herr Forsselius var i lifstiden medlem af förbundet.

Svenska fattigvårdsförbundets första barnvårdsmöte i Stockholm. Svenska fattigvårdsförbundet har utsändt inbjudan till barnvårdsmöte i Stockholm den 28—31 mars, det första möte af detta slag som hållits. Programmet upptar en del redogörelser för utländska förhållanden, framlagda af personer, som själfva på ort och ställe stu-

derat desamma. Den hufvudsakliga delen af mötet är emellertid anslagen till redogörelse för våra svenska förhållanden samt till diskussioner öfver desamma, och man har lyckats att till föredragshållare och inledare af diskussionerna förvärfva namn, som borga för sakkunskap och förmåga på området. Ett flertal personer, som stå i det praktiska barnvårdsarbetet i landets olika delar, kommer att möta upp vid kongressen, och det är att antaga att de olika erfarenheter, som naturligtvis framläggas, skola bli till ett riktande meningsutbyte.

Medlemsafgiften är tre (3) kronor såväl för enskilda medlemmar som för representanter för styrelser och nämnder. Medlemmar i Svenska Fattigvårdsförbundet och dess afdelningar erhålla tillträde mot en afgift af 1 krona. Anmälan om deltagande torde så tidigt som möjligt och före den 15 februari sändas till Svenska Fattigvårdsförbundets arbetsutskott, 6 Lästmakaregatan, Stockholm.

Till kommitterade för mötets organisering ha utsetts hrr G. H. von Koch, I. Jundell, J. Vestin, F. Sebardt samt fröknarna Ebba Pauli och Thérèse Tamm.

Anmälningar till Stockholms F. K. P. R:s språkkurser mottagas alltjämt å rösträttsbyrån, Lästmakaregatan 6, 1 tr., hvarje dag kl. 3—4 samt onsdagar och fredagar kl. 7—8 på kvällen. Äfven icke medlemmar af F. K. P. R. kunna, såsom förut meddelats, deltaga mot en tilläggsafgift af 5 kr. Terminsafgift för 3 timmar pr vecka, 30 januari—15 maj, är för nya deltagare 20 kronor.

Åt de gamla. Föreningen Ljusglimt utbetalar från och med år 1911 af räntorna från sin fond årligt understöd å 400 kr. åt fyra personer, däraf tre bosatta i Stockholm och en i landsorten, då en afsevärd del af det under föreningens treåriga tillvaro insamlade kapitalet influitt från landsorten. Det är att hoppas att öfverallt i landet intresset för föreningens behjärtansvärda syfte äfven framdeles skall tilltaga.

De personer, hvilka erhållit Ljusglimts understöd, ha skriftligen underrättats därom.

Den första kvinnan i norska stortinget. När norska kvinnor på hösten 1909 för första gången voro valbara till stortinget invaldes i Kristiania som suppleant folkskollärarinnan Anna Rogstad. Fröken Rogstad kommer nu att taga plats i stortinget efter presidenten Bratlic, som sökt permission för utförande af ett militärt ämbetsåttliggande.

Kvinnliga ledamöter af Colorados folkrepresentation. I Colorado ha vid de nyligen skedda valen fyra kvinnor insatts i "Representanternas hus".

Kvinnorna och den politiska rösträtten i U. S. A. Representanter från de fem nordamerikanska stater — Wyoming, Colorado, Utah, Idaho och Washington — där kvinnor erhållit politiska rättigheter, ha i dagarna sammanträd till kongress i Tacoma, hvarvid ett förbund bildats, afsedt att hjälpa syd- och oststaternas kvinnor att uppnå fulla medborgerliga rättigheter.

Vid kongressen har valts en "fraternal delegate" till den internationella kvinnorösträttsalliansens förestående möte i Stockholm nästa juni månad.

Våra ärade läsare

uppmannas värdsamt att ifrigt verka för DAGNYS spridning genom värfvande af nya prenumeranter.

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklådor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklådor?

Dagnys postprenumerations- och boklådspris är kr. 4:50 för $\frac{1}{4}$, 2:50 för $\frac{1}{2}$, och 1:25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) *Antingen*: Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst* 5) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) *Eller*: Man prenumererar å närmaste postkontor (ej annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I Stockholms tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

Folkskolans Barntidning

utgifven och redigerad af STINA QUINT utkommer 1911 i sin tjugonde årgång.

Ett rikt illustrerad nummer hvarje vecka, 36 veckor under året.

Bästa och lämpligaste läsning för barn af alla samhällsklasser.

Prenumerera å närmaste postkontor. Pris för helt år Kronor 1:65, halft år 90 öre.

**GYNNA DAGNYS
ANNONSÖRER!**

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halfva priset eller 7½ öre pr mm.)

Lärrarinna,

enkel, barnkär undervisningsvan i skolämnen, språk, musik, söker plats. Goda rek. Svar "Tålmod", Sv. Tel.-Byrån, Sthlm.

Ung flicka

af god familj, elementarbildad och undervisningsvan, med goda betyg och rek. önskar plats att undervisa mindre barn. Svar till "H. af S.", Göingeholm, Håglinge.

Väf- och Slöjdlärrarinna,

som genomgått alla Handb Väners skolor, kunnig i klädsömnad, genomgått kurs i folkhögskola, önskar plats i skola, hem eller tapisseri-affär. Goda betyg. Svar till "Lärrarinna", Uppsala p. r.

Van

väferska, kunnig i växtfärgning önskar arbete eller anställning. Elev af Fjæstad. Svar till "Gobelin", Stockholm 6 p. r.

Lärrarinna

enkel, barnkär, gladlynt söker plats, undervisningsvan i skolämnen, språk, musik. Goda betyg. Svar "Framsteg", Sv. Tel.-Byrån Sthlm.

Ung,

musikalisk flicka med betyg från Statens Normalskolas 8:e klass önskar plats i ett godt hem att läsa med mindre barn. Svar till "Fridhem", Falun.

Undervisningsvan

flicka önskar plats att läsa och spela med barn. Svar till "O. L.", Mjölby.

Ung flicka

med 8-klassig skolunderbyggnad önskar för vinnande af praktik i och för inträde i lärrarinnekurs i Fackskolan i Uppsala plats att vara behjälplig med hushållsgöromål. Betyg fr. genomgången husmoderskurs kunna företes. Svar till "Ajax", Uppsala p. r.

Kvinnlig gymnastikdirektör

önskar plats nu genast. Svar till Post Box. 12, Örebro.

En 29-årig flicka,

fullt hemma i allt som hör till ett hems skötande samt sjukvård, önskar plats som husföreståndarinna i bättre hem där husmoder saknas. Svar till "Huslig", Ystad p. r.

Ung, bättre flicka

som genomgått husmoderskola och för öfrigt är kompetent att sköta alla inom ett hem förekommande göromål, önskar plats i familj som hjälp och sällskap eller att förestå ett ungarlshem. Goda rekomm. kunna erhållas. Svar till "Ung flicka 1911", Falköping p. r.

Husföreståndarinna.

En bättre 33 års glad flicka önskar plats att på egen hand förestå bättre hem (nu eller till våren) där husmoder saknas; den sökande är kunnig uti allt som förekommer i ett hem, har stor förmåga att sprida trefnad och glädje, är kunnig i all slags sömnad, monterning och dylikt, är sparsam, ordningsfull, är äfven kunnig i sjukvård. De allra bästa rekomm. kan företes. Svar till "Soniy", Helsingborg p. r.

Glad

och hurtig smålandsflicka önskar plats i familj (helst på landet). Är villig deltaga i alla inom ett hem förekommande göromål. Fint betyg, goda rekomm. Svar till "Familjemedlem", Taxinge-Näsby.

Gladlynt,

huslig flicka önskar plats som husföreståndarinna, helst där jungfru finnes. Svar emotes tacksamt under märke "Nyåret 1911", Lund p. r.

Ung

flicka af god familj, elementarbildad och undervisningsvan, med goda betyg och rek. önskar plats att undervisa mindre barn. Svar "H. Håglinge.

Bildad,

enkel, pliktrogen flicka, hushållsvan, kunnig i matlagning, bakning o. s. v. söker plats. Goda rek. Svar "Gladlynt-Duglig", Sv. Telegrambyrån, Sthlm.

Anspråkslös,

bättre flicka, önskar plats i familj. Villig deltaga i inom ett hem förekommande göromål, äfven som skrifbiträde. Något kunnig i sömnad. Liten lön önskvärd. Familjemedlem. Svar till "19 år", Lille-skog.

Ung flicka,

som genomgått 8-klassigt läroverk, önskar komma i verkligt godt hem på landet, helst Södermanland, för att lära hushåll. Ref. och vidare meddelanden till "B. E.", Nyköping p. r.

TVÅ BÄTTRE

flickor önska plats efter 1 april att utan jungfru deltaga i alla inomhus förefallande göromål. Kunnig i enklare matlagning, bakning m. m. Helst på samma ställe eller hvar för sig. Svar till "Plikttroga L.", Borås p. r.

Enkel, anspråklös flicka

önskar mot fritt vivre i godt hem lära ett hems skötande. Helst i Nyköping eller i dess grannskap. Svar till "18-årig familjemedlem", Nyköping p. r.

HUSMÖDRAR. För att vinna rekommendation, önskar en 35-årig kvinna af god familj komma till ett större hem, där husmodern är praktisk och huslig. Sökande är villig att deltaga i alla förekommande göromål. Mot fritt vivre och familjemedlem. Svar emotses tack-samt till "Plikttrögen 1911", Helsingborg p. r.

PLATS önskas såsom husföreståndarinna i bättre änkemans hem, helst där ett par barn finnes; äger flerårig praktik i allt som hör till ett hems skötande, är anspråklös och ordentlig. Svar till "Barnkär", Söderköping p. r.

BÄTTRE flicka från landet, kunnig i matlagning, alla husliga sysslor samt handarbeten, önskar plats som husmoders hjälpreda eller att förestå ett hem där jungfru finnes, van vid skrifgöromål. Rek. finnes. Svar till "God hjälp", Sv. Telegrambyrå, Malmö.

LEDIGA PLATSER.

Den förenade

Öfversköterske- och Husmodersplatsen

vid

Folkare och Garpenbergs nya Tuberkulohem

i Skuggbo, c:a 3 km. från *Krylbo*, tillträdes den 15 nästkommande augusti. Det härligt belägna sanatoriet, afsedt för 25-28 patienter är i alla afseenden modernt inredt. Ansökningar med egenhändigt skriven Iefnadsbeskrifning, kunskaps-, frejde-, friskbetyg, rekommendationer, fotografi och uppgift om löneanspråk emottagas före 1 nästkommande mars under adress Folkare och Garpenbergs Tuberkulohemkommitté, *Avesta*. Endast förstklassiga, i alla afseenden fullt kompetenta sökanden med bestämdt, men vänligt sätt, göra sig besvär.

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11-4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

LÄRARINNA, tysktalande och musikalisk, sökes. Ref. och uppgift om löneanspråk m. m. insändes pr omg. till kyrkoherde J. Sandström, adr. Rådmansö (Stockholms län).

EN ÄLDRE FLICKA, kunnig i matlagning och öfriga hushållsgöromål, van vid ordning och renlighet, erhåller god plats såsom ensamjungfru om ansökan med rek. sändes till fru Brita Wiklander, Bräcke.

Fyra ordinarie lärare- eller lärarinnetjänster,

nämigen vid fasta folkskolan i Finnhult, Kjervingeborn och Skarp-ed (samtliga litt. F.) samt vid flyttande folkskolan Baståsen-Hällsjön, allt i Grythyttans församling af Örebro län, kungöras till ansökan lediga inom 60 dagar från första kungörandet häraf i Post- och Lirikes tidningar. Lönen enligt lag, dock med 100 kr. förhöjning vid Finnhults skola. Skarpeds skola ligger vid allmän landsväg samt 10 à 15 minuters väg från Loka järnvägsstation.

Obs! För samtliga ofvannämnda skolor sökas vikarier för vårterminen 1911.

Skolrådet.

Adress *Grythytted.*

Två kvinnliga landtbrukselever,

som önska lära landtbruk, trädgårdsskötsel m. m. erhålla plats nu genast eller till våren genom jordbrukskonsulent Hjalmar Paulsen, Malmö.

I godt hem

i närheten af Stockholm önskas en enkel, bättre, barnkär, hushållskunnig flicka, ej under 25 år, som är villig att tillsammans med husmodern sköta hemmet. Svar till "Familjemedlem", Saltsjö-Nacka p. r.

God framtid!

Affärskvinna, frisk och duglig, ägande något kapital, kan få ingå — och erhålla första mans plats i gammal välkänd, fin affär. Svar till "Angenäm ställning" under adress S. Gumælii Annonseb., Sthlm., f. v. b.

Slöjdläraryrinnor!

Tillfölje sjukdomsfall är platsen som föreståndarinna för slöjdafdelningen vid Kv, Slöjd- och Hushållsskolan i Tollarp (Skåne) ledig att sökas före jan. månads utgång. Kompetens: skicklighet speciellt i väfnad samt förmåga att praktiskt och energiskt leda arbetet vid skolan. Lön 670 kr. pr år, fri bostad m. m.

Tollarp den 9 jan. 1911.

Styrelsen.

Ung flicka,

barnkär och van att sköta små barn erhåller genast plats i ung officersfamilj för att biträda vid skötande af ett 9 mån. barn. Svar med uppgift om löneanspråk och ref. m. m. torde sändas adr. "Barnfröken", Rosersberg p. r.

Vårdarinna

för äldre sjuklig fru önskas. Sök. bör äga vana vid sjukvård, vara gladlynt och anspråklös. Svar med löneanspråk och ref. till "Västergötland", Box 42, Göteborg.

Bildad, barnkär flicka

erhåller plats i ämbetsmannafamilj med 5 barn i åldern 4-13 år. Sökande bör vara van vid sömnad och husliga sysslor. Svar åtföljdt af rek., foto. och löneanspråk till "Fru E. X.", Södertälje p. r.

En elevplats

finnes ledig vid Hernösands Hospital. 18 kr. i i mån., fritt vivre och kostnadsfri utbildning. Egenhändigt skriven ansökan, åtföljd af frejdebetyg, skolbetyg samt intyg öfver föregående anställning insändas till öfverläkaren, Hospitalet, Hernösand.

Medelålders hushållerska,

som är väl hemma i matlagning samt kan med omsorg, pålitlighet och ordning sköta ett ungarlshushåll där tvenne tjänarinnor finnes, erhåller fördelaktigt anställning om goda rekom. och betygsskrifter kunna insändas till Klädesfabriken i Karlskrona.

Sjuksköterskelev

erhåller genast plats vid Mörsils Sanatorium. Svar med rek. till Kamrerarkontoret, Mörsil.

PÅ EGENDOM i närheten af Uppsala får som sällskap och hjälp bildad, hushållsvan flicka, kunnig i matlagning och bakning, plats som medlem af familjen; litet hushåll. Jungfru finnes. Vid. Nya Inack-Byrån, Brunkebergs. 3 B, Stockholm.

EN BILDAD, barnkär och ej alltför ung flicka, som är kompetent att i husmoderns ställe med hjälp af en jungfru sköta hushållet hos en i stad bosatt tjänstemannafamilj, erhåller plats nu genast. Flera barn i åldern 4-15 år finnes. Svar med rekommendationer och foto., som genast returneras, samt uppgift om ålder och löneanspråk torde adresseras till "Husmoder", Helsingborg.

ENKEL, anspråklös och barnkär bildad flicka får mot mindre lön plats som hjälp i hemmet, hufvudsakligast för vård m. m. af småbarn. Familjemedlem. Svar med betyg, rek. o. d., löneanspråk och helst foto., som mot porto återsändes. Adr. till fru Landtmätare Ström, Nyköping.

PLATS som bokföreläsare och sällskap erhåller fint bildad dam, ej under 25 år, på egendom i Värmland hos äldre änkefru. Sökanden bör vara frisk och af ett jämnt och gladt lynne, helst musikalisk samt bör tycka om enkelt landtlif. Svar, försedt med porträtt och referenser jämte uppgift å lönepretentioner insändes till signatur "Egendom 67", under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Kvinnliga arbetsområden.

Utbildningskurser m. m.

Muntliga och skriftliga

upplysningar genom

Fredrika-Bremer-Förbundets Byrå,

54 Drottninggatan.

Obs! De billiga priserna.

Till 42 öre mtr säljes ett parti Kulörta extra prima Congressgardiner 100 cm. breda, Allmogegardiner fr. 30 öre mtr. Filt och Schaggdukar, Bordvaxduk, Tråd 95 öre duss. Foderdomestik 18 öre mtr. Ett parti bättre trädgardiner i vackra mönster. Bomullstyger fr. 30 öre mtr. Gångmattor fr. 45 öre mtr. Filtar, Gardinstufvar, Hellylle-Cheviot, god kval. i olika färger. Allt säljes billigt.

Slumplagret

MÄSTERSAMUELSGATAN 51, II. Stockholm.

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition & Sparkassa

5%

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 3,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

Andra upplagan

Augusta Abrahamsons (brodös vid Nord. Komp.) mycket omtyckta

Märkbok med moderna stilar

har nu utkommit. Pris 1:50.

Obs! Betydligt tillökad och förbättrad. Första upplagan (2.000 ex.) utsåld på 9 mån.

Till salu hos Nord. Kompaniet Sthlm, Nord. Industribol. och Svea-Byrån, Göteborg, samt hos utgifvarinnan Drottninggatan 108 Sthlm.

Sprid Dagny!

Wiréns Eau de Cologne **ROYAL** är fortfarande *oöfverträffad*.

Erhålles i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt från

A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.)

21 Lilla Vattugatan 21 . . . Stockholm.

Prenumerera på posten eller tel.
Ö. 32 75 på

Mönstertidningen Konstslöjden i Hemmet.

Pris 3.50 pr år, 12 häften. Lösnummer 30 öre. Innehåller mönster till broderier, väfnader, läderplastik, gyllenläder, drifning i metall, målning på porslin, trä, m. m.

Prenumeranter få begära mönster.

Äldre årgångar realiseras.

Red.: Valhallavägen 19, n. b.,
Stockholm.

Filial: Haparanda.

G. o. A. MEUKOW.

DAMER! Blus N:r 1103 af hvit yllebattist med rik o. smakfull spetsgarnering endast 4.25. Dessutom föra vi ett rikhaltigt lager af nysilfver, dam-, herr- o. barnunderkläder, mössor, alla slags tyger o. väfnader, mattor, faltar, sängtäcken etc. Vill Ni inbespara mycket pengar, så begär genast priskurant o. gör Edra inköp hos oss! Ni får då genast bevis på sanningen af våra affärsprinciper: enbart extra **prima** varor, noterade till **lägsta** tänkbara priser! **VÄNGÄFVAN**, Vasagatan 15—17, Stockholm.

Ängelsbergs Hvilohem.

3 t. järnvägsresa från Sthlm. Högt, soligt läge, omgivet af barrskog, utsikt öfver Amningen. 3.50—4 kr. pr dag, 100 kr. pr mån. Tuberkulösa och sinnessjuka mottagas ej. Ref. lämnas. Närmare upplysningar genom Fröken Bertha Andersson.

Kvinnliga Juridiska Byrån, Wallingatan 12.

Kontorstid kl. 1/2, 10—4. Utför alla slags juridiska uppdrag. A. T. 183 36

Lektioner i Linnesömnad

(äfvén blusar, barnkläder m. m.)

Praktisk metod, utan träckling. Hvarje elev disponerar en symaskin.

KARIN EGNÉR,

Sibylleg, 36. Hörnet af Karlavägen.
R. T. 35 30. A. T. 210 04.

Skandinavisk Konstslöjdsförsäljning,

27 Klarabergsgatan, STOCKHOLM.

Allm. Tel. 7 43.

Fr. o. m. den 30 jan. realiseras ritade briccedukar, lysdukar, nattpäsar, dukar, kuddar m. m. i äldre mönster, stufvar af kläde, boj, stramaljer och band, rester af garner och silke samt målade och omålade träslöjd m. m., allt till mycket låga priser.

KOSTYM-ATELIER

MASKINBRODERING

53 Drottninggatan 53, 2 tr.

Systrarna Johansson.

Riks och Allm. telefon.

Parfymier.

Stort och rikhaltigt lager af de utsökt finaste parfymier från de förnämsta utländska firmor, finare och enklare tvålar, kammar, borstar samt finare toalettartiklar. Order till landsorten mot efterkraf.

A. V. Nording,

11 Biblioteksgatan 11.

63 Drottninggatan 63.

Sex präktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspelin. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illustrationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling sagor af Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustrationer af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och ungdom af Marie Louise Charles G. Gordons lif och stordåd, 304 sidor, 33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Nybyggarna i Kanada. Berättelse för barn och ungdom. Bearbetning efter Kapten Marryat af Anna Gustafsson. 296 sidor, 39 illustr. af Nils Larsson. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm. (Stina Quint.)

Åberopa alltid annonserna i Dagny!

Tidskriften Dagny

Hela årgånger (1887, 1889, 1892—93, 1895, 1900, 1903—05) till kr. 2: 50 och lösa häften till 30 öre å

Fredrika-Bremer-Förbundets byrå, Stockholm.

Arbeta för Dagny

genom att gynna dess annonsörer

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Herr Lindhagen och kvinnorösträttsorganisationen.

Anna Struve Lindhagen †. Af Aivva Uppström.

Kvinnornas rösträttsorganisation och de politiska partierna.

Af Carl Lindhagen.

Cecilia Bååth-Holmgren: Morfars bok. Rec. af L. D—n.

— Anna Wahlenberg: Kärlekens förgårdar. — Mathilda

Malling: Systrarna på Ribershus. — Märta Starnberg: Typer

och händelser. Rec. af A. H—n.

Notiser.

**Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt
eller bokhandel.**